

DE ALCHEMISCHE BRUILOFT
VAN
CHRISTIAAN ROZENKRUIS

DE GEHEIMEN DER
BROEDERSCHAP VAN HET
ROZENKRUIS

ESOTERISCHE ANALYSE VAN HET GEESTELIJKE TESTAMENT DER
ORDE VAN HET ROZENKRUIS

DOOR

J. VAN RIJCKENBORGH

- I De roep der Broederschap van het Rozenkruis (Fama Fraternitatis R. C.)
- II De belijdenis der Broederschap van het Rozenkruis (Confessio Fraternitatis R. C.)
- III De alchemische bruiloft van Christiaan Rosenkruis (Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz Anno 1459)

ROZEKRUIS PERS -HAARLEM -NEDERLAND

ALCHEMISCHE BRUILOFT VAN CHRISTIAAN ROZENKRUIS

ESOTERISCHE ANALYSE VAN HET CHYMISCHE HOCHZEIT
CHRISTIANI ROSENCREUTZ ANNO 1459

DOOR
J. VAN RIJCKENBORGH

TWEEDE DEEL
TWEEDE, HERZIENE DRUK

1992 Rozekruis Pers – Haarlem Nederland

Internationale School van het Gouden Rozenkruis
Lectorium Rosicrucianum
Hoofdzetel:
Bakenessergracht 11-15, Haarlem, Nederland

ISBN 990 6732 082 x

© 1992 rozekruis pers, haarlem, nederland

Inhoud

Woord vooraf

CHYMISCHE HOCHZEIT CHRISTIANI ROSENCREUTZ, ANNO 1459, DEEL II

Vierde dag

Vijfde dag

Zesde dag

Zevende dag

ESOTERISCHE ANALYSE VAN DE CHYMISCHE HOCHZEIT, DEEL II

VIERDE DAG

- 1 De oerbron der mysteriën
- 2 De nieuwe gewaden van Christiaan Rozenkruis en de versierselen van het Gulden Vlies
- 3 De koninklijke wenteltrap naar de bruiloftszaal
- 4 Het levensveld van de Zonnemakrokosmos
- 5 De zes koninklijke figuren
- 6 Het altaar en de paramenten in de bruiloftszaal
- 7 De bewegende beelden
- 8 Pages en jonkvrouwen
- 9 Het toneelspel in het Zonnehuis (I)
- 10 Het toneelspel in het Zonnehuis (II)
- 11 Het toneelspel in het Zonnehuis (III)
- 12 De onthoofding van de zes koninklijke personen
- 13 De zeven schepen en de zeven vlammen

VIJFDE DAG

- 14 Vrouwe Venus en haar mysterie
- 15 Het altaar bij het graf van Venus
- 16 De begrafenis van de ledige doodkisten
- 17 De tocht der zeven schepen naar de toren van Olympus
- 18 De nimfen en de koninklijke parel
- 19 De toren van Olympus

20 De arbeid in de toren: de eerste verdieping

ZESDE DAG

21 Ladders, touwen, vleugels

22 De eerste en de tweede dood

23 De tweede verdieping

24 De vrijmaking van het zielegewaad

25 De opstanding van de nieuwe mens

26 Christiaan Rozenkruis: prototype der zelfverwerkelijking

SLOTWOORD

27 De zevende scheppingsdag

Nabeschouwing

Aantekeningen

Woordverklaring

Lijst van illustraties

Johann Valentin Andreae op 42-jarige leeftijd (1628)

De Ordewet van de Ridders van de Gouden Steen

Aquarius

De drie koninklijke paren

De leeuw en de griffioen

Het beeld van Nebukadnezar

De zeven schepen op het meer

Aanbieding van de parel

Christiaan Rozenkruis op de muur

De opstanding van de nieuwe mens

De val van Babylon

De Apocalyps

Woord vooraf

Bij het verschijnen van het tweede deel van *De alchemische brui-
loft van Christiaan Rozenkruis*, waarmee tevens de drievoudige
uitgave van *De geheimen der Broederschap van het Rozenkruis*
wordt voltooid, achten wij het goed er nogmaals op te wijzen
dat wij met deze esoterische analyse van het verheven werk van
Johann Valentin Andreae zeker niet beogen verstandelijke
nieuwsgierigheid te bevredigen. Geheel in overeenstemming
met de geest van de arbeid van Andreae hebben wij geen ander
doel voor ogen dan de ene weg ten leven, welke in de *Chymische
Hochzeit* beschreven wordt, voor de waarachtig belangstellende
mens duidelijk zichtbaar te maken, zo, dat deze hem tot in zijn
diepste wezen zal aanspreken, en zal wekken en voeden wat in
hem smacht naar het bevrijdende licht van de levende waarheid.

Men verwachtte dus niet een tot in de kleinste details afda-
lende verklaring van het zeer gesluierde verhaal. Daarvoor
zouden trouwens, gesteld al dat het verantwoord ware ze te
geven, nog veel meer delen noodzakelijk zijn. De werkelijk se-
rieuze zoeker, de leerling op het pad, zou daarmee echter geens-
zins gediend zijn en ze bovendien ook niet nodig hebben. Voor
hem of haar die waarlijk het pad gaat, ontsluiten zich te juister
tijd alle mysteriën. De hulp die hem in deze uitgave wordt ge-
reikt, onthult zo concreet als mogelijk en wenselijk is, zoveel
van de ene weg tot heiligmaking en bevrijding, dat hij die dit
pad met een geopend harten hoofdheiligdom nadert, het stralende
licht, dat ook hem wacht, onveranderlijk door de woorden
van de tekst heen zal ontwaren.

Moge de geest, die de bevrijdingsweg der mensheid behoedt
en leidt, zeer velen wekken tot het bevrijdende daadleven.

JAN VAN RIJCKENBORGH

II
CHYMISCHE HOCHZEIT
CHRISTIANI ROSENCREUTZ
ANNO 1459

Vierde Dag

Ik lag nog in mijn bed op mijn gemak de fraaie beelden en schilderijen in mijn kamer te bekijken, toen ik plotseling kla-roengeschal hoorde, alsof de [bruilofts]stoet zich reeds op weg begeven had. Mijn page sprong uit bed, buiten zichzelf van schrik, en zag er meer dood dan levend uit. Men kan zich voorstellen hoe het mij te moede was toen hij mij zei dat de anderen reeds aan de Koning werden voorgesteld. Ik wist niet beters te doen dan hete tranen te plengen en mijn luiheid te verwensen. Terwijl ik nog bezig was mij te kleden, was mijn page reeds lang gereed en snelde de kamer uit, om te onderzoeken hoe de zaken erbij stonden. Spoedig kwam hij echter terug met het blijde bericht dat er nog niets verloren was. Alleen had ik het ontbijt gemist, daar men mij vanwege mijn hoge leeftijd niet had willen wekken. Nu echter was het tijd om met hem naar de bron te gaan, waar de meesten reeds bijeen waren.

Aldus getroost kreeg ik mijn geestkracht terug, trok vlug mijn kleed aan en volgde mijn page naar de reeds genoemde tuin met de bron.

Nadat wij elkaar begroet hadden en de Jonkvrouw de spot met mij gedreven had wegens mijn lange slapen, leidde zij mij bij de hand naar de bron. Daar zag ik dat de leeuw in plaats van zijn zwaard een vrij grote plaat vasthield. Toen ik deze bekeek, ontdekte ik dat de plaat uit de oude monumenten afkomstig

was en tot meer glorie naar hier was overgebracht. De lettertekens waren door ouderdom enigszins uitgewist. Daarom zal ik ze hier overnemen zoals ze er staan, zodat iedereen er over kan nadenken:*

Deze tekst was gemakkelijk te lezen en te begrijpen en zal hier ook wel geplaatst zijn omdat hij gemakkelijker [leesbaar] was dan enige andere.

Nadat wij ons eerst aan de bron gewassen hadden en er allen hadden gedronken uit een schaal van zuiver goud, moesten wij nogmaals de Jonkvrouw naar de zaal volgen en aldaar nieuwe kleren aantrekken. Deze waren geheel met goud bestikt en prachtig met bloemen versierd.

Bovendien werd aan elk van ons een ander gulden vlies gereikt, bezet met edelstenen, waarvan velerlei invloeden uitgingen, al naar gelang van elks werkzame kracht. Er hing een zwaar goudstuk aan, waarop Zon en Maan tegenover elkaar waren afgebeeld. Op de keerzijde stond een spreuk:

*Het licht van de maan
zal zijn als het licht van de zon,
en het licht van de zon
zal zevenmaal stralender zijn
dan thans.*

Onze vroegere sieraden werden in een kistje gelegd en aan een dienaar toevertrouwd.

Hierna leidde de Jonkvrouw ons in volgorde naar buiten, waar de muzikanten reeds voor de deur wachtten, allen gekleed in rood fluweel, met wit galon afgezet. Vervolgens werd er een

Vertaling: Nadat aan het menselijke geslacht vele beschadigingen werden toegebracht, wel ik, Hermes, hier op als oerbron – naar goddelijk raadsbesluit en bijgestaan door de kunst – als genezing brengende arts enij. Wie kan, drinke uit mij. Wie wil, reinige zich in mij. Wie durf heeft, brenge mij in beroering. Drink, broeders, en leef. – 1378 –. Zie voor dit jaartal de aantekeningen, blz. 245.

deur ontsloten die ik tevoren nooit geopend had gezien en die toegang gaf tot de koninklijke wenteltrap. De Jonkvrouw leidde ons, begeleid door muziek, via driehonderdvijfenzestig treden naar boven. Daar zagen wij vele kostbare en kunstzinnige werkstukken. Hoe hoger wij kwamen, des te grootser werd de pracht, totdat wij tenslotte uitkwamen in een beschilderd gewelf, waar wij werden opgewacht door de zestig jonkvrouwen, allen rijk gekleed. Nadat zij voor ons een buiging hadden gemaakt en wij die, zo goed wij konden, beantwoord hadden, werden de muzikanten weer de wenteltrap afgestuurd, waarna de deur gesloten werd.

Vervolgens werd er een klokje geluid en trad er een schone jonkvrouw naar voren, die aan ieder een lauwerkrans overhandigde. Onze Jonkvrouw echter ontving een lauwertak. Intussen werd er een gordijn opgetrokken en ik aanschouwde de Koning en Koningin, zittende in al hun majesteit. En als ik door de [andere] Koningin van de vorige dag niet zo vriendelijk gewaarschuwd was, zou ik buiten mijzelf geraakt zijn en een zo onuitsprekelijke heerlijkheid voor de hemel hebben aangezien. Want niet alleen de zaal schitterde van louter goud en edelgesteente, ook het gewaad van de Koningin was dermate [stralend] dat ik niet in staat was haar aan te zien. En wat ik ook tevoren als schoon had aangemerkt, dit alles was daar ver boven verheven, als de sterren aan de hemel.

Intussen trad de Jonkvrouw binnen. Ieder der andere jonkvrouwen nam een van ons bij de hand en stelde ons met een diepe buiging aan de Koning voor. Daarop sprak de Jonkvrouw aldus:

«Het zal u, allergenadigste Koning en Koningin, zeker verheugen dat deze heren zich, ter ere van uw Koninklijke Majesteiten, met gevaar voor lijf en leven hierheen hebben begeven, te meer daar de meesten hunner in staat zijn uw koninkrijk en uw gebieden te vergroten, zoals ieder van hen zelf van lieverlede zal kunnen onderzoeken. Hiermee heb ik hen in alle on-

derdanigheid aan uw Majesteiten voorgesteld, met het nederige verzoek mij van mijn opdracht te ontheffen en van ieder van hen genadiglijk inlichtingen in te winnen omtrent mijn doen en laten». Bij deze woorden legde zij haar lauwertak op de grond.

Nu had eigenlijk een van ons iets behoren te zeggen, doch daar wij geen van allen een woord over de lippen konden krijgen, trad tenslotte de oude Atlas naar voren en sprak uit naam van de Koning:

«Hunne Koninklijke Majesteiten verheugen zich ten zeerste over uw komst en wensen u allen van hun koninklijke genade te verzekeren. Ook over uw handelwijze, geliefde Jonkvrouw, zijn zij buitengewoon tevreden en daarom zal een koninklijke onderscheiding uw deel zijn. Het is echter hun wens dat ge deze gasten ook heden nog onder uw hoede neemt, daar zij zich over u niet te beklagen hebben.»

Hierop nam de Jonkvrouw deemoedig de lauwertak weer op en moesten wij, met onze jonkvrouwen, voorshands terugtreden.

Deze zaal was aan de voorzijde vierhoekig, vijfmaal zo breed als lang, en bij de uitgang bevond zich een grote boog, als een poort, waarin drie schitterende koninklijke zetels in een kring geplaatst stonden; de middelste was iets hoger dan de andere. In iedere zetel zaten twee personen. In de eerste zat een oude koning met een grijze baard; zijn gemalin was echter jong en buitengewoon schoon. In de derde zat een zwarte koning van middelbare leeftijd. Naast hem zat een heel oud moedertje, dat geen kroon droeg, maar gesluierd was. In de middelste zaten de twee jonge mensen. Hoewel zij reeds een lauwerkrans op het hoofd droegen, hing er boven hen ook een grote, kostbare kroon. Toch waren zij op dat moment niet zo mooi als ik mij hen had voorgesteld – maar zo zij het!

Achter hen zaten op een ronde bank merendeels oude mannen. Het verwonderde mij dat geen hunner een zwaard of enig ander wapen bij zich had. Ook zag ik geen andere lijf-

wachten. Alleen zaten er ter weerszijden van de boog enige jonkvrouwen, die ook de vorige dag bij ons geweest waren.

Ik kan niet nalaten te vermelden dat ook de kleine Cupido daar rondvloog en voornamelijk rondom de grote kroon buitelde en dartelde. Nu en dan ging hij tussen de beide geliefden zitten, terwijl hij, spelend met zijn boog, hen toelachte. Ja, soms deed hij alsof hij op een van ons wilde schieten. Kortom, het ventje was zo uitgelaten dat hij zelfs de vogeltjes, die in groepjes in de zaal rondvlogen, niet spaarde, maar ze plaagde waar hij kon. Ook de jonkvrouwen vermaakten zich met hem en als zij hem konden pakken, lieten zij hem niet zo gauw weer gaan. Zo bracht dit ventje veel vrolijkheid en genoegen teweeg.

Voor de vorsten stond een klein, doch uitermate sierlijk altaar, waarop een in zwart fluweel [gebonden] boek lag, dat op sobere wijze met goud be slagen was. Daarnaast stond een lichtje op een ivoren kandelaar. Hoewel het heel klein was, brandde het toch steeds rustig door. En als Cupido het niet zo nu en dan voor de grap had aangeblazen, zouden wij het wellicht niet voor een vuur gehouden hebben.

Naast de kandelaar stond een globe of hemel bol, die op kunstige wijze uit zichzelf rondwentelde. Voorts een klein slaguurwerk, waarop een kristallen fonteintje geplaatst was. Daaruit vloeide gestadig bloedrood, helder water. En tenslotte een doodskop, waarin zich een witte slang bevond, die zo lang was dat, hoewel zij zich om de andere voorwerpen heen kronkelde, haar staart toch altijd in het ene oog bleef, terwijl haar kop bij het andere oog weer naar binnen kwam; zij verliet haar doodskop dus nooit. Als Cupido haar even kneep, gleed zij zo snel naar binnen dat wij er ons allen over verbaasden.

Behalve dit kleine altaar waren er hier en daar in de zaal vreemde beelden, die zich alle bewogen alsof zij levend waren en er zo fantastisch uitzagen dat het mij onmogelijk is het allemaal te vertellen.

Ook weerklonk er, toen wij de zaal weer verlieten, zulk een

eigenaardige, gezongen muziek, dat ik niet goed kon uitmaken of zij werd voortgebracht door de jonkvrouwen, die nog binnen waren gebleven, dan wel door de beelden.

Wij waren echter voor het moment voldaan en vertrokken met onze jonkvrouwen. Onze muzikanten waren reeds aanwezig en leidden ons de wenteltrap weer af, waarna de deur zorgvuldig af gesloten en vergrendeld werd.

Toen wij wederom in de zaal gekomen waren, zei een van de jonkvrouwen: «Het verwondert mij, zuster, dat ge u onder zoveel personen hebt durven wagen.» Onze presidente antwoordde: «Zuster, ik ben voor niemand méér beducht dan voor die daar», met welke woorden zij op mij doelde. Deze woorden troffen mij in het hart, want ik begreep wel dat zij de spot dreef met mijn leeftijd. En inderdaad was ik de oudste van allen. Zij troostte mij echter weer met de belofte dat, indien ik maar op goede voet met haar zou blijven, zij mij van deze last wel zou willen bevrijden.

Intussen werd het eten opgediend, waarbij ieder naast zijn eigen jonkvrouw werd geplaatst. Die wisten ons met aangename kout de tijd te korten. Waaruit deze scherts en deze gesprekken bestonden, mag ik echter niet verklappen. Grotendeels ging het echter over de kunst, waaruit ik gemakkelijk kon afleiden dat jong en oud zich met kunst bezig hield.

Intussen vroeg ik mij nog steeds af hoe ik weer jong zou kunnen worden en dit maakte mij enigszins treurig. De Jonkvrouw bemerkte dit en zei daarom: «Ik zie wel wat deze jongeman mankeert. Ik wed dat hij, als ik vannacht bij hem zou slapen, morgen wel vrolijker zou zijn.» Hierop begonnen de anderen te lachen en hoewel ik rood werd tot over mijn oren, moest ik toch om mijn eigen moeilijkheden lachen.

Een van ons wilde de Jonkvrouw de mij aangedane bespottiging betaald zetten en zei daarom: «Ik hoop dat niet alleen wij, maar ook de aanwezige jonkvrouwen zelf ten gunste van onze broeder willen getuigen, dat onze presidente beloofd heeft de

komende nacht bij hem te slapen.» «Ik zou dat gaarne doen», antwoordde de Jonk vrouw, «ware het niet dat ik bevreesd moet zijn voor mijn zusters, die er geen genoeg mee zouden nemen indien ik, zonder hun toestemming, de schoonste en beste voor mijzelf zou kiezen.»

«Lieve zuster», begon weldra een ander, «wij merken hieruit dat uw hoge ambt u niet trots heeft gemaakt. Als gij ons nu toestaat de hier aanwezige heren door het lot als slaapgenoten onder ons te verdelen, zullen wij er met genoeg in toestemmen dat gij dit voorrecht geniet.»

Wij beschouwden dit als een grap en zetten de onderlinge gesprekken weer voort. Onze Jonkvrouw kon echter niet nalaten ons te plagen en daarom begon zij opnieuw: «Mijne heren, hoe [zoudt ge het vinden] als wij inderdaad het lot lieten beslissen wie heden bij wie moet slapen?»

«Wel», sprak ik, «als het niet anders kan, dan mogen wij dit voorstel niet afslaan.» Daar besloten werd deze proef na het eten te nemen, wilden wij niet langer aan tafel blijven en stonden daarom op, waarna ieder met zijn jonkvrouw wat heen en weer ging wandelen. «Neen», sprak de Jonkvrouw, «zo gaat het niet. Laten wij eerst eens zien hoe het lot ons samenvoegt.»

Hierop werden wij van elkaar gescheiden. Eerst ontstond er een dispuut over de vraag hoe de zaak moest worden aangepakt. Dit was echter slechts een schijnvertoning, want al spoedig stelde de Jonkvrouw voor, door elkaar heen in een kring te gaan staan. Zij zou dan, te beginnen bij zichzelf, aftellen, waarbij de zevende telkens de na hem volgende zevende voor lief moest nemen, ongeacht of het een jonkvrouw of een heer zou zijn. Wij waren niet op een list voorbereid en deden dus mee. Hoewel wij meenden willekeurig door elkaar heen te zijn gaan staan, bleken de jonkvrouwen zich zodanig onder ons te hebben verdeeld, dat ieder van hen reeds van te voren haar plaats wist. De Jonkvrouw begon te tellen en de zevende na haar bleek een jonkvrouw te zijn. Na deze was de zevende we-

derom een jonkvrouw. Zo ook ten derden male en dit ging zo voort totdat, tot onze verbazing, alle jonkvrouwen waren uitgevallen en geen van ons aan de beurt gekomen was. Aldus kwamen wij, arme drommels, alleen te staan en moesten ons bovendien nog laten bespotten en bekennen dat wij ons deerlijk hadden laten beetnemen.

Kortom, wie ons in onze rangschikking zou hebben zien staan, zou eerder hebben kunnen verwachten dat de hemel zou vallen, dan dat wij geen van allen ooit aan de beurt zouden komen^{*}. Hiermee was de grap uit en moesten wij ons de schalkse spot van de jonkvrouwen laten welgevalen.

Intussen kwam ook de kleine baldadige Cupido weer bij ons. Daar hij evenwel uit naam van hunne Koninklijke Majesteiten kwam, om ons namens hen een dronk uit een gouden schaal aan te bieden, terwijl hij tevens onze Jonkvrouw moest verzoeken bij de Koning te komen, en bovendien verklaarde ditmaal niet lang bij ons te kunnen blijven, was er voor vriendschappelijk contact slechts weinig gelegenheid. Wij lieten hem dus met een gepaste, eerbiedige dankbetuiging wegvliegen.

Daar intussen de vreugde mijn metgezellen in de benen sloeg, hetgeen ook de jonkvrouwen niet ongaarne zagen, begonnen zij al spoedig op ingetogen wijze te dansen, waarbij ik liever met genoegen toekeek dan dat ik zelf meedeed. Want mijn Mercurialisten^{*} wisten zo goed mee te doen alsof zij nooit anders gedaan hadden.

Na enkele dansen kwam onze presidente weer naar ons toe en vertelde ons dat de kunstenaars en hun leerlingen aan hunne Koninklijke Majesteiten hadden aangeboden, te hunner ere en tot hun vermaak voor hun vertrek een blijspel op te voeren. Indien ook wij dit wilden bijwonen en hunne Koninklijke Majesteiten naar het Zonnehuis zouden willen vergezellen, zou

^{*} Zie de aantekeningen.

Mercurius (of Hermes) werd, in zijn hoedanigheid van boodschapper der goden, meestal afgebeeld met vleugels aan zijn sandalen.

hun dat welgevallig zijn en zouden zij ons dit willen toestaan. Hierop lieten wij voor de ons betoonde eer eerbiedig onze dank overbrengen en boden niet alleen hierin, doch ook in andere opzichten deemoedig onze nederige diensten aan. De Jonkvrouw bracht dit aan hen over.

Spoedig daarna deelde zij ons mee dat wij op de gaanderij, in volgorde, op hunne Koninklijke Majesteiten moesten wachten. Kort daarop werden wij erheen geleid, maar stonden daar niet lang, want de koninklijke stoet was reeds gereed, echter zonder enige muziek. Voorop liep de onbekende Koningin, die de vorige dag bij ons was geweest. Zij had een kleine, kostbare kroon op het hoofd en was gekleed in wit satijn. Zij droeg alleen een uit één parel vervaardigd kruisbeeld, dat die dag tussen de jongs Koning en diens bruid gehangen had.

Na haar kwamen de zes eerder genoemde jonkvrouwen, in twee rijen; zij droegen 's Konings kleinodiën, die op het kleine altaar hadden gestaan. Op hen volgden de drie Koningen, in hun midden de bruidegom, die slechts een eenvoudig zwart satijnen kleed droeg van Italiaanse snit. Hij had een klein zwart, rond hoedje op, met een zwart, puntig veertje. Hij nam het hoedje vriendelijk voor ons af, om daarmee zijn gunstige gezindheid jegens ons te tonen. Wij onzerzijds maakten een buiging voor hem, evenals voor de anderen, zoals men ons gezegd had te doen.

Na de Koningen kwamen de drie Koninginnen, van wie er twee rijk gekleed waren. Alleen de middelste was eveneens geheel in het zwart gekleed en Cupido droeg haar sleep. Daarop gaf men ons een wenk te volgen, hierna kwamen de jonkvrouwen, terwijl de oude Atlas de rij sloot.

In deze volgorde begaf de stoet zich door vele rijk versierde galerijen naar het Zonnehuis, om daar, naast de Koning en Koningin, op een imposante tribune, die men er opgericht had, het op te voeren blijspel bij te wonen.

Wij stonden ter rechterzijde van de Koningen, zij het op

enige afstand, en de jonkvrouwen ter linkerzijde, met uitzondering van degenen aan wie de koninklijke kleinodiën toevertrouwd waren. Dezen kregen bovenaan een bijzondere plaats toegewezen. Alle overige dienaren moesten beneden tussen de zuilen staan en met die plaats genoegen nemen.

Daar dit blijspel veel merkwaardigs te overdenken gaf, wil ik niet nalaten er een kort overzicht van te geven.

Eerst verscheen er een oude koning met verscheidene dienaren. Voor zijn troon werd een klein kistje geplaatst, met de mededeling dat men het op het water had gevonden. Toen men het opende bevond er zich een mooi kind in, alsmede enige kleinodiën en een verzegeld perkamenten briefje, dat aan de koning gericht was. De koning opende het terstond, maar weende toen hij van de inhoud kennis had genomen. Hij deelde hierop zijn dienaren mee, dat de koning der Moren het land van zijn tante met groot geweld veroverd had en het gehele koninklijke geslacht, behalve dit kind, had uitgemoord. Daar hij steeds van plan geweest was zijn zoon met de dochter van zijn tante te laten trouwen, zwoer hij de Moor en diens handlangers eeuwig vijandschap en wraak. Tevens gaf hij bevel, het kind met alle tederheid op te voeden en voorts zich voor de strijd tegen de Moor gereed te maken. Deze toebereidselen en de opvoeding van het meisje – zodra zij wat groter was geworden werd zij aan een oude leermeester toevertrouwd – vulden het gehele eerste bedrijf met veel fijnzinnige en verdienstelijke scherts.

Als tussenspel liet men een leeuw en een grifioen elkaar bevechten, waarbij de overwinning aan de leeuw bleef, hetgeen ook wel te begrijpen was.

In het tweede bedrijf trad ook de Moor op, een zwarte, geniepige man. Deze had tot zijn ergernis vernomen dat zijn moord ruchtbaar was geworden en dat hem bovendien door list een

meisje ontkomen was. Daarom overlegde hij bij zichzelf hoe hij zulk een machtige vijand door list zou kunnen overwinnen. Enkele lieden, die, door honger gedreven, naar hem toe gevlucht waren, deden hem daartoe tenslotte een middel aan de hand.

Toen aldus het meisje, tegen aller hoop in, wederom in zijn handen viel, zou hij haar terstond hebben laten wurgen, indien hij niet op een vreemde manier door zijn eigen dienaren bedrogen was. Zo werd dit bedrijf met een merkwaardige zegepraal van de Moor besloten.

In het derde bedrijf werd in naam van de koning een grote legermacht tegen de Moor samengebracht en onder leiding van een oudere, dappere ridder geplaatst. Deze viel het land van de Moor binnen, bevrijdde het meisje tenslotte met geweld uit de toren en liet haar van nieuwe kleren voorzien. Hierna richtten zij snel een fraaie tribune op en lieten het meisje daarop plaatsnemen.

Kort daarop verschenen twaalf koninklijke gezanten, tot wie de genoemde ridder het woord richtte. Daarbij wees hij erop dat zijn allergenadigste Heer en Koning haar niet alleen ten tweeden male van de dood gered had en haar koninklijk had laten opvoeden – hoewel zij zich niet altijd gedragen had als betamelijk was – doch dat Zijne Koninklijke Majesteit haar boven anderen tot gemalin van zijn jonge Heer en zoon had uitverkozen en deze verloving genadiglijk tot een feit wenste te maken, mits zij zich wilde verbinden [enkele] bepalingen jegens Zijne Majesteit na te komen. Daarop las hij uit een oorkonde enige aantrekkelijke voorwaarden voor, die waarlijk wel de moeite zouden lonen hier na te vertellen, als dat ons niet te ver zou voeren. Om kort te gaan: de jonge vrouw zwoer een eed dat zij er zich volstrekt aan zou houden en bedankte op hoffelijke wijze voor de haar betoonde genade. Vervolgens begon men te zingen tot lof van God, de Koning en de jonge vrouw, waarna

allen het toneel verlieten. Om de tijd te korten werden de vier dieren van Da niël, zoals deze ze in een visioen aanschouwd en uitvoerig beschreven had, ten tonele gevoerd, hetgeen alles een bepaalde betekenis had.

In het vierde bedrijf herkreeg de jonkvrouw haar verloren koninkrijk en werd zij gekroond en, aldus getooid, een tijd lang in grote vreugde op het plein rondgeleid. Daarop verschenen er vele afgezanten, niet alleen om haar geluk te wensen, doch ook om haar schoonheid te aanschouwen. Zij bewaarde echter haar vroomheid niet lang, maar begon weer uitdagend om zich heen te kijken en naar de gezanten en andere heren te lonken, waaruit duidelijk haar ware aard naar voren kwam.

Haar gedrag werd spoedig aan de Moor bekend. Deze liet zich de gelegenheid niet ontgaan haar, terwijl haar gouverneur niet voldoende op haar lette, door grote beloften te verblinden, zodat zij haar vertrouwen in de koning verloor en zich in het geheim meer en meer aan de Moor overgaf. Hiervan maakte deze gretig gebruik en toen hij haar aldus, met haar medewerking, weer in zijn macht had gekregen, bleef hij haar met mooie woorden net zolang bepraten tot zij haar gehele koninkrijk aan hem onderworpen had.

Daarna liet hij haar in de derde scène van dit bedrijf naar buiten brengen, eerst geheel naakt uitkleden, op een ruw houten schavot aan een paal binden, geducht geselen en tenslotte ter dood veroordelen. Dit was zo ellendig om aan te zien dat velen de tranen in de ogen kregen. Hierna werd zij, naakt als zij was, in de kerker geworpen om daar de dood af te wachten, die door vergif zou worden voltrokken. Het vergif doodde haar echter niet, doch maakte haar over haar gehele lichaam melaats. Dit bedrijf was dus grotendeels intens treurig.

Als tussenspel werd het beeld van Nebukadnezar ten tonele gevoerd, dat met verscheidene wapens aan hoofd, borst, buik, dij-

benen en voeten opgesierd was, waarover later in een toelichting gesproken zal worden.

In het vijfde bedrijf werd de jonge koning mee gedeeld wat er zich tussen de Moor en zijn toekomstige bruid had afgespeeld. De koning pleitte voor haar bij zijn vader, opdat men haar niet aan haar lot zou overlaten. Deze willigde dit verzoek in en zond afgezanten om haar in haar ziekte en gevangenschap te troosten, doch haar tevens haar onbedachtzaamheid onder ogen te brengen. Zij wilde echter met deze afgezanten niets te maken hebben, maar stemde er integendeel in toe de bijzit van de Moor te worden, hetgeen ook gebeurde en aan de jonge koning werd meegedeeld.

Daarna trad er een groep narren op, die allen een toverstaf bij zich hadden, waarmee zij in minder dan geen tijd een grote wereldbol maakten, die zij echter even snel weer lieten verdwijnen, hetgeen een aardig en vermakelijk bedenkfel was.

In het zesde bedrijf besloot de jonge koning de Moor tot het gevecht uit te dagen, hetgeen ook geschiedde. En ofschoon de Moor verslagen werd, meende men algemeen dat ook de jonge koning gedood was. Maar hij kwam weer tot bewustzijn, bevrijdde zijn bruid en maakte zich voor de bruiloft gereed, nadat hij haar aan haar gouverneur en zijn hofpredikant had toevertrouwd.

Nadat eerstgenoemde haar hevig gepijnigd had nam de priester deze rol over. Hij gedroeg zich zo uitermate boosaardig dat het leek of hij allen wilde overtreffen. Toen dit de jonge koning ter ore kwam, zond deze ijlings iemand om aan het machtsvertoon van de priester een einde te maken en de bruid te tooien voor de bruiloft.

Na dit bedrijf voerde men een nagemaakte, levens grote olifant

ten tonele, die een grote toren met muzikanten droeg, wat door allen ten zeerste werd bewonderd.

In het laatste bedrijf verscheen de bruidegom met zulk een pracht en praal dat het bijna niet te geloven was en ik mij met verbazing afvroeg hoe zoiets mogelijk was. De bruid trad hem met gelijke staatsie tegemoet en alle spelers riepen: *Vivat Sponsus, vivat Sponsa!**

Aldus wensten zij onze Koning en Koningin door middel van dit blijspel op indrukwekkende wijze geluk, hetgeen, zoals ik wel kon zien, uitermate bij hen in de smaak viel.

Tenslotte gingen alle spelers in optocht enige malen het toneel rond en begonnen samen te zingen:

I

*Deez' goede tijd
veel vreugde ons bereidt,
door 's Konings bruiloftsfeest.
Zing daarom allen,
dat luid het schalle,
ten zegen van Hem
die ons dit heeft bereid.*

II

*De schone bruid,
zolang verbeid,
wordt hem nu toevertrouwd.
Ons is gegeven
waarnaar wij streven.
Gezegend hij,
die het komende schouwt.*

* *Leve de bruidegom, leve de bruid.*

III

*Door de ouders, zo goed,
-zij worden geprezen –
werd zij lang behoed.*

*Dat gij dan in ere
u moogt vermeêren
en duizenden voortbrengt*
uit uw eigen bloed.*

Daarop trokken de spelers zich terug en nam het blijspel, onder vreugdebetoon en met betuiging van de bijzondere instemming der koninklijke personen, een einde. Daar de avond reeds begon te vallen, vertrokken wij met elkaar in de voorgescreven volgorde en moesten de koninklijke personen op de wenteltrap volgen, tot in de reeds genoemde zaal, waar de tafels, reeds rijkelijk voorzien, gereed stonden.

Dit was de eerste maal dat wij aan de koninklijke dis werden genodigd. In het midden van de zaal plaatste men het kleine altaar, waarop de zes koninklijke onderscheidingstekens werden neergelegd. De jonge Koning gedroeg zich jegens ons zeer minzaam. Doch hij kon niet echt vrolijk zijn, en hoewel hij zo nu en dan even met ons sprak, zuchtte hij meermalen. De kleine Cupido dreef hier de spot mee en maakte er vrijpostige grapjes over.

De oude Koningen en Koninginnen waren zeer ernstig; alleen de gemalin van een hunner zag er blijmoedig uit. De oorzaak hiervan ontging mij.

Intussen namen de koninklijke personen plaats aan de eerste tafel, aan de andere zaten alleen wij, terwijl aan de derde enige voorname jonkvrouwen plaats namen. De overige heren en jonkvrouwen moesten allen bedienen. Dit alles voltrok zich met zulk een waardigheid en op zulk een ernstige, stille wijze,

* Zinspeling op Jesaja 60:22: «De kleinste zal tot duizend worden, de geringste tot een machtig volk.»

dat ik het niet waag hierover veel te zeggen. Alleen kan ik niet onvermeld laten dat alle konink lijke personen zich voor de maaltijd in sneeuwwitte, stralende gewaden gekleed hadden en aldus aan tafel zaten. Boven de tafel hing de reeds genoemde grote gouden kroon, welker edelstenen alleen reeds de zaal hadden kunnen verlichten. Verder werden alle lichten ontstoken aan het lichtje op het altaar, maar waarom dat was weet ik eigenlijk niet. Wel heb ik waargenomen dat de jonge koning herhaaldelijk eten zond voor de witte slang op het altaar, hetgeen mij te denken gaf.

Bijna alle gebabbel aan dit feestmaal ging van de kleine Cupido uit, die ons, en mij in het bij zonder, maar niet met rust kon laten en telkens iets gekks te berde bracht. Toch heerste er geen echte blijdschap; alles verliep in stilte. Daardoor drong zich de indruk aan mij op dat er een groot gevaar in aantocht was, te meer daar er ook geen muziek gehoord werd. En als men ons iets vroeg, moesten wij kort en bondig antwoorden en het daarbij laten. Kortom, er heerste zulk een vreemde sfeer, dat mij het zweet begon uit te breken en ik geloof werkelijk dat zelfs iemand met de grootste zelfbeheersing hierbij de moed had kunnen verliezen.

Toen het avondmaal bijna ten einde was, liet de jonge koning zich het boek van het altaar aanreiken. Hij sloeg het open en liet ons nogmaals door een oude man de vraag stellen of het ons voornemen was hem in lief en leed trouw te blijven. Toen wij dit bevend bevestigden, liet hij ons verder op droevige toon vragen of wij dit schriftelijk wilden bevestigen. Dit konden wij niet weigeren. Trouwens, het was noodzakelijk.

Hierna stond de een na de ander op en schreef zijn naam eigenhandig in het boek.

Toen dit geschied was, bracht men de kristallen fontein naderbij, alsmede een heel klein kristallen glaasje, waaruit alle koninklijke personen achter eenvolgens dronken. Daarna werd

het ook ons gereikt en zo verder aan alle anderen. Dit werd de *Haustus Silentii* genoemd.

Hierop gaven alle koninklijke personen ons de hand met de mededeling dat, zo wij hun niet trouw zouden blijven, wij hen nimmermeer zouden zien, hetgeen ons tot tranen toe bewoog. Onze voorzitter bekrachtigde echter, namens ons, onze stellige belofte van trouw, waarmee de koninklijke personen tevreden waren.

Intussen werd er een klokje geluid, hetgeen alle koninklijke personen zodanig deed verbleken dat wij bijna de moed dreigden te verliezen. Zij legden daarop hun witte gewaden af en trokken zwarte aan. Ook de gehele zaal werd met zwart fluweel bekleed, evenals de vloer, en voor het toneel werd een zwart gordijn geschoven. Dit alles was reeds tevoren in gereedheid gebracht. Nadat ook de tafels weggeruimd waren, allen in een kring op de banken hadden plaats genomen, en ook wij zwarte kleding hadden aangetrokken, kwam onze voorgangster, die tevoren naar buiten was gegaan, weer binnen. Zij bracht zes zwarte tafzijden blinddoeken mee, die zij de zes koninklijke personen voor de ogen bond. Toen dezen niets meer konden zien, werden door de dienaren ijlings zes toegedekte doodkisten de zaal binnengedragen en neergezet, terwijl er een lage zwarte zetel in het midden werd geplaatst. Tenslotte trad een pikzwarte lange man de zaal binnen, met een scherpe bijl in de hand. Nadat eerst de oude koning naar de zetel was geleid, werd hem snel het hoofd afgeslagen, dat in een zwarte doek werd gewikkeld. Het bloed echter werd in een grote gouden bokaal opgevangen, die naast hem in de aldaar gereed staande doodkist werd geplaatst, welke toegedekt en terzijde geschoven werd.

Zo ging het ook met de anderen, zodat ik tenslotte meende dat ook ik aan de beurt zou komen. Dat geschiedde echter niet, want zodra de zes personen onthoofd waren, ging de zwarte man weer naar buiten, gevolgd door een ander, die hem, juist

voor de deur, eveneens onthoofdde en het hoofd, te zamen met de bijl, terugbracht en het in een kistje legde.

Dit leek mij werkelijk een bloedige bruiloft, doch daar ik niet kon weten wat er nog meer zou kunnen gebeuren, moest ik voorshands mijn gedachten in bedwang houden tot ik hierover meer zou vernemen.

Toen onze Jonkvrouw zag dat enigen van ons kleinmoedig werden en begonnen te wenen, wekte zij ons op kalm te blijven. «Het leven van dezen berust thans in uw handen», sprak zij, «als ge mij volgt, zal uit hun dood nog veler leven voortkomen.»

Hierna drong zij er bij ons op aan te gaan slapen en ons verder niet ongerust te maken, daar hun volledig recht zou geschieden. Zij wenste ons daarop allen goedenacht en voegde eraan toe dat zij vannacht bij de doden moest waken. Wij lieten alles over ons komen en ieder van ons werd door zijn page naar zijn slaapvertrek geleid.

Mijn page sprak nog lang met mij over allerlei onderwerpen, waaraan ik nog vaak terugdenk, daar ik vol bewondering was voor zijn verstand. Het was echter zijn bedoeling mij ertoe te brengen te gaan slapen, hetgeen ik tenslotte ook bemerkte. Ik deed daarom alsof ik in diepe slaap was gevallen. Ik kon echter de slaap niet vatten, daar ik de onthoofden niet kon vergeten.

Mijn kamer keek uit op het grote meer, dat ik, daar de vensters zich dicht bij mijn bed bevonden, goed kon overzien. Te middernacht zag ik, zodra het twaalf uur sloeg, plotseling een groot vuur op het meer. Vervuld van vrees opende ik snel het venster om te zien wat er zou gaan gebeuren. Van verre zag ik zeven schepen naderbij komen, die alle geheel met lichten overdekt waren. Boven elk schip zweefde een vlam, die heen en weer flakkerde en nu en dan ook neerdaalde, zodat het voor de hand lag dat dit de geesten der onthoofden moesten zijn. Deze schepen naderden langzaam de oever en elk had slechts één man aan boord. Zodra zij aangelegd hadden, zag ik onze Jonkvrouw de schepen met een fakkel tegemoet gaan, terwijl men

de zes togedekte doodkisten, alsmede het kistje, achter haar aan droeg en er in ieder schip één verborg. Ik wekte daarom ook mijn page, die mij hiervoor hartelijk dankte. Daar hij de ganse dag veel gelopen had, zou hij deze gebeurtenis, waarvan hij overigens wel wist, in de slaap bijna gemist hebben.

Zodra de doodkisten in de schepen lagen, werden alle lichten gedoofd. En de zes vlammen voeren gezamenlijk over het meer, zodat er in ieder schip nog slechts één licht voor de wacht was. Aan de oever hadden zich enige honderden wachters opgesteld en de Jonkvrouw werd naar het slot teruggezonden, waar zij alles goed toegrendelde, zodat ik wel begreep dat er nu verder niets meer zou gebeuren en ik de dag moest afwachten.

Wij begaven ons dus weer ter ruste. Ik was de enige van al mijn metgezellen wiens kamer op het meer uitkeek en die alles had kunnen zien. Ik was dan ook vermoeid en viel onder mijn vele overpeinzingen in slaap.

ESOTERISCHE ANALYSE
VAN DE
CHYMISCHE HOCHZEIT
CHRISTIANI ROSENCREUTZ
ANNO 1459
DEEL II

VIERDE DAG
VAN DE
ALCHEMISCHE BRUILOFT

Ik lag nog in mijn bed op mijn gemak de fraaie beelden en schilderijen in mijn kamer te bekijken, toen ik plotseling klaroengeschal hoorde, alsof de bruiloftsstoet zich reeds op weg begeven had. Mijn page sprong uit bed, buiten zichzelf van schrik, en zag er meer dood dan levend uit. Men kan zich voorstellen hoe het mij te moede was toen hij mij zei dat de anderen reeds aan de Koning werden voorgesteld. Ik wist niets beters te doen dan hete tranen te plengen en mijn luiheid te verwensen. Terwijl ik nog bezig was mij te kleden, was mijn page reeds lang gereed en snelde de kamer uit, om te onderzoeken hoe de zaken erbij stonden. Spoedig kwam hij echter terug met het blijde bericht dat er nog niets verloren was. Alleen had ik het ontbijt gemist, daar men mij vanwege mijn hoge leeftijd niet had willen wekken. Nu echter was het tijd om met hem naar de bron te gaan, waar de meesten reeds bijeen waren.

Aldus getroost kreeg ik mijn geestkracht terug, trok vlug mijn kleed aan en volgde mijn page naar de reeds genoemde tuin met de bron. Nadat wij elkaar begroet hadden en de Jonkvrouw de spot met mij gedreven had wegens mijn lange slapen, leidde zij mij bij de hand naar de bron. Daar zag ik dat de leeuw in plaats van zijn zwaard een vrij grote plaat vasthield. Toen ik deze bekeek, ontdekte ik dat de plaat uit de oude monumenten afkomstig was en tot meer glorie naar hier was overgebracht. De lettertekens waren door ouderdom enigszins uitgewist. Daarom zal ik ze hier overnemen zoals ze er staan zodat iedereen er over kan nadenken:

*Nadat aan het menselijke geslacht
vele beschadigingen werden toegebracht,
wel ik, Hermes, hier op, als oerbron,
– naar goddelijk raadsbesluiten
en bijgestaan door de kunst
als genezing brengende artsenij.*

*Wie kan, drinke uit mij.
Wie wil, reinige zich in mij.
Wie durf heeft, brenge mij in beroering.
Drink, broeders, en leef. – 1378 –*

*Deze tekst was gemakkelijk te lezen en te begrijpen en zal hier ook wel
geplaatst zijn omdat hij gemakkelijker leesbaar was dan enige andere.*

De oerbron der mysteriën

Wij zijn tot nu toe aan de Vierde Dag van *De alchemische bruiloft*. De bestudering daarvan zal veel van uw aandacht en concentratie vergen, daar de leerstof nu veel abstracter wordt. Immers, de beschrijving van het proces gaat verder en wilt u het verstaan dan moet u zich opheffen tot hoogten van bezinning waar u, in het algemeen gesproken, nu nog een volkomen vreemdeling bent. Naarmate wij de tekst van de Vierde Dag analyseren zult u ook bemerken dat zeer ongewone onderwerpen uw aandacht vragen.

Aan het einde van de Derde Dag zijn, zoals wij zagen, alle noodzakelijke elementen voor de alchemische bruiloft aanwezig en alle voorbereidingen zijn getroffen. Het grote werk neemt nu een aanvang. En al dadelijk blijkt hoezeer de kandidaat op zijn hoede dient te zijn. Er mag namelijk geen tijd nutteloos voorbijgaan. Het proces van transfiguratie kent geen momenten van nietsdoen of stilstand en dus is de hoogste waakzaamheid geboden. Daarom wordt C.R.C. bij de aanvang van de Vierde Dag al onmiddellijk uit zijn rust opgeschrikt door klaroengeschal, want men wacht hem bij de bron.

De bron waaruit de kandidaten van de Vierde Dag mogen putten is de bron van levend water, die direct verband houdt met de levende geest zelf. Nu de zevenarmige kandelaar in het hoofdheiligdom op nieuwe wijze ontstoken is en door de zielezevenheid de binding met de Zevengeest tot stand gekomen is, kan de bron des geestes rijkelijk vloeien. De leeuw bij de bron, die wij al eerder in de Derde Dag ontmoet hebben, draagt nu niet meer het zwaard van het oordeel, doch heeft een zeer oude

stenen plaat bij zich, waarvan de inscriptie enigszins is uitgewist. Christiaan Rozenkruis herkent deze plaat als afkomstig uit de oude schatkamer, die hij de vorige dag onderzocht heeft en begrijpt dat deze manifestatie een bedoeling moet hebben. Hij ontdekt dan ook onmiddellijk dat de inscriptie de aandacht vestigt op het grote doel en de ware aard van het proces dat nu een aanvang zal moeten nemen. Hij leest:

*Nadat aan het menselijke geslacht
vele beschadigingen werden toegebracht,
wel ik, Hermes, hier op, als oerbron,
– naar goddelijk raadsbesluiten
en bijgestaan door de kunst
als genezing brengende artsenuij.*

Hier wordt, wellicht op onverwachte wijze, de afkomst van alle Rozenkruiserij en van alle gnostieke bezinnen tot uitdrukking gebracht.

Hermes, de oerbron. Alle werkelijk bevrijdende wijsheid, alle ware religie, stamt van Hermes Trismegistos, de driemaal grote. U zult dan ook verstaan waarom wij in de jonge Broederschap van het Gouden Rozenkruis consequent uit deze oerbron getuigen, waarom wij steeds weer opnieuw de oude hermetische boeken bestuderen, ze pogen te reconstrueren en te bevrijden van verminking.

Wie was, of beter, wie is Hermes? Hermes is de zich openbarende geest zelf, de oerbron, die iedere mens zou willen laven. Doch, zo luidt de inscriptie, aan het menselijke geslacht zijn vele beschadigingen toegebracht. Daardoor is de bron voor de mensheid niet meer te bereiken. De kristalliserende gevolgen der beschadigingen waren en zijn te ingrijpend. Daarom is er sprake van een goddelijk raadsbesluit, namelijk de mensheid een heilbrengende kunst aan te bieden, de koninklijke kunst, met behulp waarvan de oerbron weer voor allen die

er naar zoeken en zich erin willen reinigen, toegankelijk kan worden, waardoor het herstel, de genezing, kan worden voltrokken. Zij, die deze zuivere kunst beoefenen en toepassen, keren daardoor terug tot de oerbron.

Deze zuivere kunst werd in de dialectische dreven sinds de dageraad der mensheidshistorie tot op deze dag toegepast. Daarom kan men zeggen dat de Driebond van het Licht, Graal, Kathaar en Kruis met Rozen, de oudste, zuivere religie en mystieke bezinning is, de oudste oorspronkelijke en zuivere wijsbegeerte vertegenwoordigt en de oudste en zuiverste werkelijke mensheidsdienst tot ontwikkeling brengt.

Wij zeggen dit niet om ons erop te beroemen dat wij de oudsten zijn, doch om scherp in het daglicht te plaatsen wat er zich sedert de dageraad der mensheidshistorie tussen de oerbron en de mensheid heeft ingeschoven om het ene licht te verduisteren. Men noemt ons in kerkelijke kringen soms een sekte, een groep afgewekenen, die uit de kerk zijn voortgekomen. Doch het Rozenkruis, de Driebond van het Licht, was er reeds eendeloos lang eer de kerk er was! In alle tijden waren er boodschappers van het licht op aarde werkzaam, bijvoorbeeld Boeddha, Lao Tse, Jezus Christus en Zarathoestra. Zij getuigden uit de oerbron en riepen de mensheid toe dat zij door onheilig leven van de oerbron verbroken was en dus door zelfreiniging daartoe diende terug te keren. Zij wezen ook de weg daartoe.

Doch wat hebben de kerken gedaan? Zij gingen niet de weg terug, doch maakten de boodschappers tot hun einddoel, tot hun god. Zij verzamelden hun woorden als heilige taal. Zij zagen dáárin de oerbron en vervaardigden er een theologie om heen.

Doch wat hebben de kerken gedaan? Zij gingen niet de weg terug, doch maakten de boodschappers tot hun einddoel, tot hun god. Zij verzamelden hun woorden als heilige taal. Zij zagen dáárin de oerbron en vervaardigden er een theologie omheen.

Wij willen vanzelfsprekend niets afdoen aan het wezen en de glorie der groten, doch u zult klaar inzien dat theologiseren beslist niet hun bedoeling was: men dient het pad te gaan dat tot de oerbron terugvoert en men dient niet stil te staan bij hetgeen men over de oerbron zegt!

De een komt niet met woorden, maar met zijn levensdaad en gaat het pad. De ander praat honderduit over het pad, doch zet geen voetstap op het pad. Al het gepraat over de oerbron heeft geen enkele zin. Men dient de bron zelf te naderen, men dient zelf tot die bron te gaan. Eerst dan is het woord van Jezus de Heer van toepassing, dat wie uit de oerbron drinkt, niet meer zal dorsten tot in eeuwigheid.

Uit dit alles zal u duidelijk zijn waarom *De alchemische bruiloft van C.R.C.* zo gesluierd geschreven is en aldus, door de eeuwen heen, als een kostelijke schat bewaard is gebleven. Want ware dit geschrift meer open geweest, dan zouden wij er nu niet meer over kunnen spreken. Dan was het al lang verdwenen. Of wat ervan over was gebleven zou zwaar verminkt zijn, zó verminkt dat niemand het meer zou kunnen begrijpen. De klassieke vijand zou er dan reeds lang de hand op hebben gelegd, met alle gevolgen van dien. Sluiering, gebruikt in de heilige geschriften, had en heeft nimmer enige andere bedoeling dan bescherming. En hoe terecht!

Nu zijn wij te zamen, als belangstellende toeschouwers, door de eerste Drie Dagen van deze gesluierde gids heengetrokken. Wij hebben gezien op welke wijze een waarlijk zoekend mens de oerbron der mysteriën, de oerbron van de geest, kan naderen; hoe hij door ikloze zelfovergave en door zielewedergeboorte een nieuwe astrale kracht in het ademveld spreidt; en hoe deze *Alchimia* negen krachten, negen stralen, negen mogelijkheden tot transfiguratie, tot ontwikkeling brengt en in de gehele wezenheid tot werkzaamheid stuwt.

En, o wonder, wij zagen hoe de geest, de oerbron zelf, een

zevenvoudige plaats van aanraking in het wezen vrijmaakt en aldus zeven lichten in het hoofdheiligdome ontsteekt. Dan brandt de kandelaber: «Zij is door God ontstoken en zij verlicht de roos die, aan de bron ontloken, haar schoonheid spreiden gaat.»

Zo spreekt het vanzelf dat de kandidaat die op zijn pad tot dit punt gekomen is, de kandidaat die de Vierde Dag van *De alchemische bruiloft* binnengaat, rechtstreeks uit de oerbron van de Vader drinkt. Hij verneemt, in eersthands beleven, de boodschap die de leeuw hem brengt, namelijk dat de koninklijke kunst een krachtige, genezingsbrengende artsenij heeft voortgebracht, die hier wordt uitgestort. Daarom:

Wie kan, drinke uit mij.

Wie wil, reinige zich in mij.

Wie durf heeft, brenge mij in beroering.

Drink, broeders, en leef.

Deze woorden zijn ontleend aan de heilige taal van Hermes. Ze komen ons zeer bekend voor, omdat ook de moderne heilige taal ze aanhaalt: met name Jezus de Heer en Paulus spreken erover en getuigen ervan. Zij wijzen terug op Hermes.

Denk ook aan het zodiakale teken *Aquarius*, de Waterman, waaraan door de Broeders bij ieder ceremonieel gebruik van het heilige avondmaal werd en wordt gedacht. De wijn van het Nieuwe Verbond is de synthese van de oerbron.

Daarom zult u nu eveneens de waarschuwing van het moderne Rozenkruis verstaan, waarin gezegd wordt dat er in de gangen van ieder esoterisch sterrenjaar een moment komt dat de oerbron zelf het menselijke geslacht nadert en de kruik met water over wereld en mensheid uitstort, als een eindproef om vast te stellen wie dit levende water kan drinken en wie niet.

Wie het vermag, zal leven. Wie het niet vermag te drinken, zal sterven. Dit moment van toetsing is ook thans weer aange-

broken. Daarom hebben ook wij ons op het pad van voorbereiding geplaatst, opdat spoedig ook tot ons gesproken zal kunnen worden:

Drinke uit mij wie er toe geadeld is.

Reinige zich in mij die wil.

Zij die het wagen, zullen leven.